

Verslag PACT 11 juli 2019 - concept

Aanwezig

Bestuurders:

De heer M. (Martijn) van Gruijthuijsen, gedeputeerde *Kennis en Talentontwikkeling*- voorzitter
De heer R. (Ron) van Baden, FNV – regieleider Collectief Zuidoost-Nederland
De heer R. (Ronald) Bakker, arbeidsmarktregio Midden-Brabant/wethouder gemeente Waalwijk
De heer W. (Wim) van den Boomen, bestuurder ZLTO
De heer J. (Jos) van Bree, arbeidsmarktregio Zuidoost-Brabant/wethouder gemeente Helmond
De heer L. (Lars) van der Hoorn, directeur V/d Hoorn Buigtechniek, bestuurder VNO-NCW
De heer N. (Niek) Iversen, regiomanager West-Brabant & Zeeland UWV Werkbedrijf
Mevr. E. (Ellen) Kroese, directeur VNO-NCW
Mevr. E. (Esmah) Lahlah, arbeidsmarktregio Midden-Brabant/wethouder gemeente Tilburg
De heer H. (Hans) Nederlof, CvB Fontys Hogescholen
Mevr. M. (Marlie) van Santvoort, beleidsadviseur Brabant Advies /secretaris SER Brabant
De heer J-W (Jan Willem) Stad, Hoofd Economisch Beleid en Deelneming Provincie
De heer (Stijn) Steenbakkers, arbeidsmarktregio Zuidoost-Brabant/wethouder gemeente Eindhoven
Mevr. B. (Beatrijs) Wijnberg, regiomanager Noordoost-Brabant UWV Werkbedrijf

Ambtelijk:

De heer A. (André) van Gils, secretaris Pact Brabant
Mevr. J. (José) van Rosmalen, beleidsadviseur arbeidsmarktbeleid provincie Noord-Brabant
Mevr. M. (Marion) de Rooij, strategisch adviseur arbeidsmarkt provincie Noord-Brabant
De heer P. (Peter) van Ierland, kennispact regio Hvb (vervangt tevens dhr. Van Gerven, CvB KWIC/
MBO Noord-Brabant)
Mevr. B. (Bernie) Spronk, secretariaat Pact Brabant

Afwezig:

De heer B. (Boaz) Adank, vice-voorzitter Bestuur Regionaal Werkbedrijf/wethouder gemeente Breda
De heer K. (Kees) van Geffen, arbeidsmarktregio Noordoost-Brabant/wethouder gemeente Oss
De heer C. (Cor) van Gerven, voorzitter BVE-overleg / CvB KWIC, MBO Noord-Brabant)
De heer H. (Huib) van Olden, arbeidsmarktregio Noordoost-Brabant/weth. gem. 's-Hertogenbosch
De heer P-M (Pieter Marijn) van der Velden, communicatie Pact Brabant
Mevr. J. (Jeannet) Verhoeven, regiocoördinator CNV
De heer T. (Thomas) Zwiers, voorzitter Bestuur Regionaal Werkbedrijf/ weth. gemeente Moerdijk

c.c. lid agenda en stukken:

De heer P. (Peter) Smit, districtsmanager UWV West-Brabant & Zeeland
Mevr. I. (Ivka) Orbon, directeur Brabant Advies
Frank Tuerlings, projectleider hoger onderwijs en kennis provincie Noord-Brabant

1. Opening en mededelingen

Gedeputeerde de heer Van Gruijthuisen opent als voorzitter de vergadering en heet iedereen welkom. Hij juicht toe dat ondanks het vakantiereces de opkomst groot is. Naast voorzitter van dit bestuurlijk overlegplatform wil hij de komende jaren samen met de netwerkpartners en stakeholders de ambities uit het nieuwe bestuursakkoord gaan realiseren.

De secretaris meldt de afmeldingen.

2. Kennismakingsronde

De heer Van Gruijthuisen is sinds 14 juni gedeputeerde voor Kennis en Talentontwikkeling na 2 bestuursperiodes als statenlid, waarvan de eerste 4 jaar als woordvoerder voor economie en arbeidsmarkt vraagstukken en daarna als fractievoorzitter van de VVD. Grotendeels is zijn portefeuille inhoudelijk dezelfde als van zijn voorganger Bert Pauli, met een accentverschuiving naar de opleidingskant van de arbeidsmarkt, vandaar de titel 'kennis en talentontwikkeling'. Naast zijn politieke loopbaan was hij werkzaam aan de Universiteit van Tilburg onder meer als programmamanager impact datascience.

Ter nadere kennismaking met de nieuwe gedeputeerde stelt iedereen zich kort voor.

3. Conceptverslag bestuurlijk overleg 9 mei 2019

Het verslag wordt met dank vastgesteld.

Naar aanleiding van punt 6 'Robotisering' meldt de secretaris dat - zoals door het bestuurlijk Pact is besloten - projectleider Inigo Beeker een vervolg op dit project zal uitwerken.

4. Introductie op het Bestuursakkoord 2019-2023: "Kiezen voor Kwaliteit"

De gedeputeerde geeft met verwijzing naar het nieuwe Bestuursakkoord een toelichting op de ambities en legt daarbij een relatie naar de opgaven van het Pact. Zie:

<https://viewer.wepublish.com/bestuursakkoord20192023-01?singlepage=true>

In zijn portefeuille beheert hij de taakvelden: Economie- innovatie en digitalisering, Onderwijs- arbeidsmarkt-kennis en onderzoek, en Internationalisering. Kennis- en talentontwikkeling worden beschouwd als de voornaamste pijlers voor de toekomstige economie. Vandaar het 'actieplan arbeidsmarkt' en 'gericht opleiden voor de transitieopgaven' waar de provincie de komende periode samen met stakeholders en kennisinstellingen stappen in wil gaan zetten. De coalitie heeft op voorhand voor de opgaven geen middelen vrijgegeven, maar zal gaandeweg doelgerichte keuzes gaan maken. Daarover volgt nog een voorstel richting de Staten.

Het huidige economische programma loopt in 2020 af. In het perspectief naar 2030 zal er samen met huidige en nieuwe stakeholders vorm worden gegeven aan een nieuwe economische visie. De gedeputeerde zal de komende weken en maanden met velen in het veld daarover gesprekken gaan voeren, w.o. de partijen aan de overlegtafel van dit bestuurlijke Pact, stakeholders van de arbeidsmarktregio's en kennisinstellingen.

Geïnformeerd wordt hoe de provincie het proces naar een nieuwe economische visie zal insteken. De gedeputeerde geeft aan dat dit nog niet is uitgewerkt, maar er wel ideeën zijn voor een meer onorthodoxe invulling van het participatieproces, onder meer consultaties via internet met niet voor

de hand liggende stakeholders en groepen burgers.

Mevr. Van Santvoort meldt dat Brabant Advies in opdracht van de provincie en samen met stakeholders onderzoek doet naar de mismatch op de arbeidsmarkt en hoe die te voorkomen, waarvan de resultaten in oktober worden opgeleverd. Voor nadere afstemming wenst zij een gesprek hierover met de gedeputeerde te plannen.

Mevr. Wijnberg meldt dat het UWV Werkbedrijf Noordoost Brabant eveneens aan een nieuwe visie 2020-2028 werkt en zij spreekt de hoop uit dat in het belang van werknemers en burgers de economische visie van de provincie en die van UWV op elkaar zullen aansluiten.

5. Modernisering onderwijs c.q. onderwijsvernieuwing

Dit is een van de centrale thema's uit het Pact werkplan 2019. Vooraf deelt de secretaris mee dat het agenda technisch niet mogelijk is gebleken om alle B5 betrokken portefeuillehouders voor dit overleg uit te nodigen. Behalve wethouder Steenbakkers, die lid is van de B5, is ook de heer Van Bree betrokken bij de summit Kennis en onderwijs in Brabantstad <https://brabantstad.nl/kennis-en-onderwijs-prioriteiten/>

Het thema wordt ingeleid door Marion de Rooij (strategisch adviseur arbeidsmarkt). Haar verhaal is enkel ter inspiratie bedoeld en geeft vanuit het arbeidsmarktperspectief inzicht in de belangrijkste ontwikkelingen op dit terrein en geeft een overzicht van hetgeen op de arbeids- en onderwijsmarkt in gezamenlijkheid wordt ontwikkeld. Nadrukkelijk stelt ze dat het overzicht absoluut niet compleet is. Voor haar toelichting wordt verwezen naar haar presentatie:

<https://pactbrabant.nl/wp-content/uploads/2019/07/presentatie-Modernisering-onderwijs-Bestuurlijk-Pact-11-juli-2019.pdf>

Haar verhaal kort samengevat: De snel veranderende beroepen van de toekomst nopen tot slimmer opleiden in de snel veranderende wereld, niet enkel gericht op beroepen, maar in 'stromingen' waarin mensen aan de slag gaan en waarvoor 21st Century skills belangrijk zijn. Het 'systeem' van onderwijsvernieuwing vraagt om continue aanpassing (flexibiliteit), inhoudelijk, organisatorisch, en in samenhang met allerlei maatschappelijke ontwikkelingen.

Met de triple helix actieagenda (hoger) onderwijs 2020-2025 wordt vanuit urgentiebesef een aantal thema's concreet opgepakt (Talentenagenda, Bekostiging, Hybride leeromgeving, etc.). Daartoe zijn teams gevormd waar het onderwijsveld en het bedrijfsleven nadrukkelijk bij zijn aangesloten.

Momenteel wordt e.e.a. in netwerkverband van het Kennispact MBO Brabant actief opgepakt, met aansluiting bij het technische MBO en -HBO, en zijn er een tiental arbeidsmarkt innovatieve projecten op onderwijs uitgevoerd (<https://arbeidsmarktprojectenbrabant.nl/>), naast trajecten met subsidie van de provincie in de Arbeidsmarktregio's zoals beschreven in het magazine:

<http://arbeidsmarktregiosbrabant.nl>

Vanaf januari 2020 komt landelijk 400 miljoen aan middelen beschikbaar voor het technische VMBO waarvan een substantieel deel bestemd is voor de provincie Noord-Brabant. Van de 160 VMBO's in Brabant bieden er 60 technische profielen aan. Het technische VMBO is niet (zoals het MBO) verenigd in een kennispact. Omdat het Rijk echter als voorwaarde stelt dat de VMBO's hun plannen in samenwerking met het (lokale) bedrijfsleven uitwerkt en zo nodig ook met de gemeentes en de arbeidsmarktregio, zijn er verspreid over Brabant 14 regio's ontstaan. De provincie faciliteert in dit proces, zorgt voor een verbinding met het Kennispact MBO Brabant, zoekt de gemeenschappelijke Brabantbrede thema's, bewaakt de samenhang der dingen en organiseert samenwerking. In samenwerking met OCW en het platform Talent voor Technologie (voorheen Betaplatform) werkt de provincie momenteel aan een impactanalyse. Inmiddels mag 2/3 van de ingediende plannen door naar de volgende ronde. Aandachtspunt is dat het Ministerie van Onderwijs de middelen per

leerling/per school uitbetaald, wat het risico impliceert dat het geld onvoldoende ingezet wordt voor de gewenste vernieuwingslagen.

Reacties, discussiepunten tijdens en na de uitleg:

- De heer Bakker stelt dat in de relatie onderwijs-arbeidsmarkt geen sprake moet zijn van 'modernisering' maar veeleer 'back to earth' en doelmatigheid. Er bestaat al een overmaat aan opleidingen en vele zijn weer snel achterhaald. Dus vaak ervoor niet nog meer uit te breiden, is zijn advies, maar leg in aanvang de nadruk op vereiste basisvaardigheden, voeg daar de voor specifieke arbeid vereiste skills aan toe, met aanvullende faciliteiten om indien noodzakelijk makkelijker te kunnen switchen naar een andere baan.
- De heer Van der Hoorn beaamt dat inderdaad 70% in de basisleerlijn moet zitten en 30% samen met het bedrijfsleven ontwikkeld moet worden. Dat laatste gebeurt nu nog te weinig.
- Richt ook aandacht op de validatie van het onderwijs in het kader van een leven lang leren, adviseert mevr. Wijnberg, zodat mensen ook kunnen 'stapelen'.
- N.a.v. de opmerking van de heer Van Baden dat veel ondernemingen niet toegerust zijn om hun werknemers met het oog op leven lang leren te ondersteunen, wordt uitleg gegeven over een aantal innovatieve projecten (zie betreffende site) die met middelen van de provincie en i.s.m. het onderwijs en het bedrijfsleven is opgezet, zoals bijvoorbeeld HiVe, Kempenlef (een project in de Zorg), Keep on learning (netwerkambassadeurs 'leven lang leren') etc. Het project 'Kempenlef' is bijvoorbeeld ingericht vanuit een actuele behoefte binnen de zorgsector en heeft geleid tot het inrichten van een maatwerkopleiding die flexibel, snel en ook in het belang van de intersectorale mobiliteit is in te zetten.
- Mevr. Kroese waarschuwt voor een enorme toename van allerlei micro-opleidingen wat zal leiden tot een nog verdere verbreding en versnippering van het onderwijsaanbod, als ook het reguliere onderwijs gaat reageren op allerlei vragen vanuit het bedrijfsleven. Daarom is het belangrijk dat partners oog houden voor de samenhang en het maken van verbindingen.
- Geadviseerd wordt dat we moeten waken voor het ad hoc bedienen van het bedrijfsleven, want daarmee helpen we niet de werknemers.
- T.a.v. de financiering van de gewenste vernieuwingen in het technische VMBO stelt de heer Van den Boomen dat wellicht met subsidiestromen ingezet via het bedrijfsleven meer en sneller resultaten te behalen zijn.
- T.a.v. het lokale schaalniveau van allerlei onderwijsplannen waarschuwt de heer Van Baden voor grote versnippering in het onderwijsaanbod in Nederland. In dit verband wordt gewezen op het belang van samenwerken met opleidingsorganisaties als SBB (Stichting Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven) i.v.m. de kwalificaties. Noordoost-Brabant geldt in deze als voorbeeldregio waar reeds met cofinanciering plannen voor het technische VMBO zijn uitgewerkt.
- Aansluitend hierop geeft de heer Van der Land uitleg over allerlei zaken die een rol spelen in de opleidingsinfrastructuur voor het technische beroepsonderwijs waarbij hij wijst op het onderscheid tussen initieel onderwijs enerzijds en aanpalende initiatieven i.s.m. het bedrijfsleven anderzijds. Ook SBB benadrukt de noodzaak om aan te sluiten bij de kracht van de regio. Naar zijn mening geeft de overheid verkeerde prikkels door de middelen voor technisch onderwijs te verdelen naar rato van leerlingen techniek. Noordoost Brabant telt bijvoorbeeld zeer veel leerlingen techniek, terwijl in Midden-Brabant alleen een concentratie zit in Waalwijk, maar dit gelukkig ondervangt met het Deltaplan Techniek. De rol van de provincie is om samen met het bedrijfsleven en de onderwijspartners te zoeken naar verduurzaming van de regionale plannen zodat het ook beklijft. Voor het onderwijs ziet hij hierin een meer dienstverlenende rol weggelegd, en van het bedrijfsleven wordt een meer actieve en coöperatieve houding verwacht.

- De heer Steenbakkers beaamt het belang van het vertrekpunt vanuit de regio en licht toe dat dit in regio Brainport gebeurt middels het Talent&Skills Akkoord en de onderwijsvisie 'We are the future'. Meerwaarde van de overlegtafel van Pact Brabant is, dat de regio's op dit front veel van elkaar kunnen leren en kunnen opschalen. M.n. internationalisering is Brabant breed een cruciaal thema.
- De heer Van der Hoorn stelt dat in het kader van leven lang leren en toekomstgericht onderwijs de reguliere opleidingsinstituten op MBO- en HBO-niveau te weinig aanhaken bij hetgeen het bedrijfsleven op dit terrein initieert waardoor men zich genoodzaakt ziet weer uit te wijken naar commerciële partijen. De heer Van Ierland zegt dat ook de overheid dit nu eindelijk onderkent en dat O&O-middelen hiervoor beschikbaar zijn gesteld om de met het bedrijfsleven ontwikkelde opleidingen te laten beklijven.
- De heer Nederlof herkent veel geschetste obstakels en geeft vervolgens vanuit het onderwijsperspectief een inkijk waarbij hij benadrukt dat het door de overheid bekostigde, initiële onderwijs niet voornemens is en ook niet in staat is de onderwijsmarkt van de commerciële partijen over te nemen. Hun voornaamste opgave is studenten een kennisbasis mee te geven waar ze in principe '50 jaar mee vooruit kunnen' – hetgeen echter thans niet meer voorspelbaar is – met aanvullende competenties op het gebied van kennis en kunde waar de maatschappij om vraagt. Daarnaast speelt dat het zgn. 'doelmatigheidsstelsel' (CDHO) in het hoger onderwijs belemmerend werkt om snel nieuwe opleidingen geaccrediteerd te krijgen. Gemiddeld duurt dat ca. 2 jaar. Bij vragen vanuit het bedrijfsleven voor bijscholing van personeel lukt het vaak niet om voor de korte termijn het bestaande curriculum daarop aan te passen. Slechts voor enkele specifieke branches biedt Fontys commerciële dienstverlening op het terrein van het technisch bijscholen van personeel (2%). Voor het hoger onderwijs zit dus de grote uitdaging in de flexibilisering. Experimenten in de afgelopen jaren op dit terrein worden door OCW nu geëvalueerd en de verwachting is dat op termijn het wetgevingskader wordt aangepast.
- De heer Stad hoopt dat de komende jaren eindelijk eens veranderingen komen in het 'onderwijssysteem' zoals dat in Nederland is geregeld. Al jaren geven onderwijsinstellingen aan wel stappen te willen zetten, maar men botst qua wetgeving tegen muren. Mogelijk ligt hier ook een rol voor dit Pact, nl. te onderzoeken hoe daar wat beweging in te krijgen, aldus de gedeputeerde.
- De heer Iversen voegt eraan toe dat bij 30% van hun doelgroep de startkwalificaties ontbreken, wat betekent dat deze mensen nog moeten worden voorgeschakeld. Maar UWV heeft daarvoor geen scholingsgelden, behalve voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Mogelijk dat het STAP-budget – een persoonlijk ontwikkelbudget voor scholing en ontwikkeling waar zowel werkenden als niet-werkenden straks een beroep op kunnen doen voor het behalen van een MBO-opleiding, een sector-erkend certificaat of voor een cursus - enige soelaas biedt. Het vereist zowel samenwerking met het bedrijfsleven als bewustwording bij werknemers.
- Wethouder Lahlah benadrukt dat de grote groep uit de arbeidsmarktreserve te maken heeft met laaggeletterdheid en daarom niet in het reguliere onderwijs past. Dit vraagt om én flexibilisering van het onderwijs én verruiming van regelgeving vanuit de Rijksoverheid wat elkaar nu in de weg staat. Mevr. Wijnberg beaamt dit dilemma waarbij ze erop wijst dat ROC's wel willen meewerken, maar het dilemma in de wetgeving het bemoeilijkt. Zij stelt dat scholen meer gebruik zouden kunnen maken van de kennis uit het onderzoek dat UWV samen met het SPP doet o.g.v. arbeidsmarktberoepen.
- De heer Nederlof stelt voor om als Pact te focussen op het opplussen van goede voorbeelden in plaats van te proberen om landelijke regelgeving aangepast te krijgen; die druk is er al vanuit het onderwijsveld zelf.
- De heer Van Baden ziet in de praktijk dat veel mooi opgetuigde projecten vaak niet de doelgroep bereiken. Het lukt ook vaak de erbij betrokken bedrijven niet om in hun eigen bedrijf de middelen ingezet te krijgen. Oorzaken zijn veelal complex, het hangt samen met een combinatie

van factoren zoals het gebrek aan een leercultuur in een bedrijf, het ontbreken van leermotivatie bij werknemers, geen tijd en middelen, onvoldoende bewustwording etc. Er zullen z.i. verschillende interventietechnieken nodig zijn om daar verandering in te krijgen. Er zijn ook veel mensen die wel willen, maar niet kunnen omdat ze niet de middelen hebben, zoals bijv. flexwerkers (soms is sprake van 35% flexschil). De opgave is om ook die flexwerkers te bereiken met onderwijsprogramma's en leven lang leren. Juist die groep, aldus mevr. Wijnberg, want dit zijn de mensen die snel in de arbeidsmarkt kunnen degraderen. Tot slot wijst de heer Van Baden op het spanningsveld waar gemeenten mee van doen hebben in het kader van de participatiewet waardoor mensen snel maar niet duurzaam naar werk worden begeleid.

De voorzitter stelt aan het gezelschap voor eerst de verstrekte informatie en met elkaar gedeelde beelden te internaliseren en een volgende keer te bespreken welke concrete acties erop zouden kunnen volgen.

Afspraak/actie: Vanuit het perspectief en de rol van het Pact zullen M. de Rooij, P. van Iersel, mevr. Wijnberg en mevr. Kroese ideeën concreter uitwerken, daarbij niet voorbijgaand aan lopende initiatieven.

N.B. De heer Steenbakkers verlaat om 11.00 uur de vergadering.

6. Regiofinanciering (brief Kennispact MBO Brabant)

Wil het Pact richting het Rijk het initiatief nemen om te pleiten voor regiofinanciering en tegengaan van verdere versnippering, dan kan de brief van het MBO als hulpmiddel dienen. Peter van Iersel geeft een toelichting op de brief vanuit het Kennispact MBO die tot doel heeft de versnippering in het MBO als gevolg van de verschillende regelingen vanuit diverse Ministeries tegen te gaan. Een brief van gelijke strekking zou ook namens dit Pact kunnen uitgaan, maar dan vanuit de positionering van de 3 O's, zodat er op dit dossier een gelijkgestemd signaal wordt afgegeven met hopelijk als effect dat we gericht het beleid vorm kunnen geven zonder eindeloos terug te moeten naar de verschillende regelingen en Ministeries voor uitleg of goedkeuring. Wellicht vindt men bij de Ministeries voor EZK, OCW en SZW meer gehoor als zowel het MBO als het Pact dit aanklaart.

De vergadering concludeert dat het een goed initiatief is, en gaat met het voorstel akkoord dat er namens Pact Brabant een vergelijkbare brief uitgaat om daarmee met de betreffende Ministeries het gesprek te entameren over de wens van regiofinanciering. De voor het Pact aangepaste brief zal de secretaris (in augustus na zijn vakantie) ter fiattering terugleggen bij de Pact-partners om de inhoud af te stemmen (**Actie**). De heer Van Baden geeft aan de brede doelstelling van de brief te onderschrijven, maar maakt de kanttekening erbij dat altijd de vraag blijft waar de grens te leggen gelet op grote verschillen tussen de arbeidsmarktregio's.

7. Opvolging rapport 'Persoonlijke beelden' (*Memo stand van zaken*)

Lars van der Hoorn licht het voorstel voor een vervolg op het rapport gepresenteerd in de Pact-vergadering van 7 februari 2019, nader toe. Het rapport gaf - op basis van informatie opgehaald bij werkgevers - aan tegen welke belemmeringen werkgevers aanlopen bij het in dienst nemen en houden van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. In dit onderzoek is uitdrukkelijk naar de praktijk gekeken. Veel van die problemen zijn terug te voeren op systeemimperfecties, ondeugdelijke financiering, teveel aan regelgeving, beperkt instrumentarium, enz. Het merendeel van deze punten

is bekend en ze worden inmiddels door het ministerie van SoZaWe aangepakt in samenspraak met het veld. De provincie heeft het initiatief genomen om partijen (UWV/Programmaad/Werkgevers/secretaris Pact en onderzoeker) samen te brengen in een overleg om een andere strategie/aanpak te ontwikkelen teneinde in Brabant tot een productieve aanpak te komen. De voornaamste uitdaging is volgens Lars van der Hoorn om het werkgeversveld te blijven stimuleren op dit front actief te blijven, want er staan nog teveel mensen aan de zijlijn. Het voorstel is daarom om een soort ambassadeur aan te stellen, onder de paraplu van VNO-NCW, die bij Regiobedrijven goede voorbeelden ophaalt, die met werkgevers gaat delen om hen te blijven enthousiasmeren en te activeren ook voor deze doelgroep iets te doen.

De heer Van Baden merkt op dat in Limburg een vergelijkbaar initiatief heeft gewerkt waar oudstaatssecretaris en vakbondsman Henk Verhoef als ambassadeur voor die doelgroep is ingezet. Mevr. Wijnberg licht toe dat er vanuit Regio Noordoost Brabant kritische kanttekeningen bij dit voorstel zijn gemaakt, maar dankzij deze nadere uitleg en toelichting van Lars van der Hoorn, waaruit zij opmaakt dat enkel sprake is van een ambassadeur die proactief zorgdraagt voor uitwisseling van goede voorbeelden en initiatieven van werkgevers (dus niet een persoon die centraal gaat sturen) zij zich in dit voorstel alsnog kan vinden. Gewezen wordt op de ervaring dat het altijd beter werkt en beklijft als de bedrijven elkaar voorlichten. De verantwoordelijkheid moet dus liggen bij de bedrijven zelf.

In de volgende Pact-vergadering (19 september) zal voor dit vraagstuk een concreet plan van aanpak met financieringsvoorstel worden voorgelegd. Het voorstel zal voorafgaand aan de Pact-vergadering eerst rondgaan bij de bestuurders voor nadere afstemming (**Actie**).

8. Rondvraag

Desgevraagd wordt toegelicht dat het plan van aanpak arbeidsmigranten alvast ter kennisname aan het Pact is voorgelegd en op een later moment zal worden geagendeerd. (**P.M.**)

De heer Van Baden deelt mee dat het Rijk recent een codefonds rondom de energietransitie heeft afgesproken waar de FNV in nauwe samenwerking met het UWV mede vorm en inhoud aan gaat geven, zodat aan de voorkant van de energietransitie aan de slag wordt gegaan met scholing en omscholing. Er is hiervoor een fonds van 22 miljoen beschikbaar.

De secretaris merkt hierop aanvullend op, dat het thema 'energietransitie' wordt voorbereid voor de volgende Pact-vergadering en Friso Abbema (provincie) dan zal komen toelichten hoe de arbeidsmarktparagraaf in de aanvraag richting het Rijk wordt ingevuld.

Mevr. Van Santvoort meldt dat Brabant Advies vorige maand een advies m.b.t. de energietransitie aan de Provincie heeft aangeboden, welk advies de secretaris in de voorbereiding zal meenemen.

Mevr. De Rooij meldt dat er op 3 oktober a.s. een grote provinciale bijeenkomst wordt georganiseerd rondom het thema energietransitie, geïnitieerd vanuit de regio Noordoost.

<https://pactbrabant.nl/2019/07/14/save-the-date-netwerkevent-talent-voor-de-energietransitie-3-oktober/>

Met dank aan allen voor de constructieve bijdrage aan dit overleg sluit de voorzitter de vergadering.

Het eerstvolgende bestuurlijke PACT-overleg staat gepland op **donderdag 19 september 2019, 09.30-11.30 uur, locatie: Provinciehuis.**

Het Arbeidsmarktcongres 'de Tafel van 100' staat gepland op **20 november (ochtend en lunch).** De locatie wordt t.z.t. bekend gemaakt.